

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35294
Nom	Intervenció logopèdica en la deficiència de l'audició
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1203 - Grau Logopèdia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	3	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1203 - Grau Logopèdia	21 - Intervenció logopèdica en la deficiència de l'audició	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
FERRER MANCHON, ANTONIO M.	305 - Psicologia Evolutiva i de l'Educació

RESUM

L'assignatura ofereix un apropament a les diferents aproximacions d'intervenció que tenen com objectiu millorar el desenvolupament comunicatiu i lingüístic en persones amb hipoacúsia, revisant diferents orientacions i tècniques com ara l'entrenament auditiu, la percepció visual del llenguatge oral, la paraula complementada, la dactilologia i la comunicació bimodal.

S'estudia especialment l'impacte de l'ús de diferents tecnologies per l'aprofitament de restes auditius (pròtesis implantables o no) per a la millora de la percepció auditiva en general i de la parla en particular.

A més a més, es revisen els fonaments relacionats amb l'ús de la llengua de signes aprofundint en la incidència que té en processos cognitius i d'organització cerebral.

S'analitzen igualment formes d'intervenció relacionades amb la competència lectora, analitzant programes i estratègies d'intervenció com ara l'adaptació de textos.

S'introdueix des d'una perspectiva sociocultural les diferents visions que es mantenen al voltant de la sordesa.

Finalment, s'introdueix la sordceguesa, tractant la seua heterogeneïtat i la diversitat de sistemes de comunicació que implica.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

1203 - Grau Logopèdia :

R4-OBLIGACIÓ D'HAVER SUPERAT PRÈVIAMENT L'ASSIGNATURA

35283 - Exploració de l'audició

35285 - Patologia de l'audició

Altres tipus de requisits

Convindrà tindre presents els coneixements relacionats amb anatomia i fisiologia dels òrgans de l'audició, amb adquisició del llenguatge, neuropsicologia del llenguatge i trastorns de la lectoescriptura, a més a més dels estipulats com a requisits previs vinculats a exploració i patologia de l'audició.

1203 - Grau Logopèdia

- Que els estudiants sàprien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Explorar, avaluar, diagnosticar i emetre pronòstic d'evolució dels trastorns de la comunicació i el llenguatge des d'una perspectiva multidisciplinària.
- Usar les tècniques i instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les en el conjunt de la informació.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdica, tant individuals com col·lectius, i establir objectius i etapes, amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats, i atenent les diferents etapes evolutives de l'ésser humà, incloent-hi la perspectiva de gènere.

- Assessorar les famílies i l'entorn social dels usuaris, afavorint la seua participació i col·laboració en el tractament logopèdic, atenent les peculiaritats de cada cas i incloent-hi la perspectiva de gènere.
- Treballar en els entorns escolar, assistencial i sanitari formant part de l'equip professional. Assessorar en l'elaboració, execució de polítiques d'atenció i educació sobre temes relacionats amb logopèdia.
- Presentar una adequada producció de la parla, estructuració del llenguatge i qualitat de la veu.
- Conèixer les tècniques i instruments d'avaluació i diagnòstic en patologia de l'audició.
- Conèixer els principis, funcions i procediments de la intervenció logopèdica en patologia de l'audició.
- Explorar, avaluar i diagnosticar, si és el cas, els trastorns de la comunicació i el llenguatge derivats de la patologia auditiva i establir un pronòstic d'evolució.
- Aplicar els tractaments logopèdics amb els mètodes, tècniques i recursos més eficaços i adequats en funció de la patologia auditiva.

Dissenyar i aplicar programes de rehabilitació en casos de deficiència auditiva mitjançant mètodes orals.

Dissenyar i aplicar programes de rehabilitació en casos de deficiència auditiva mitjançant mètodes bimodals.

Dissenyar i aplicar programes de rehabilitació en casos de deficiència auditiva mitjançant la llengua de signes espanyola i tècniques auxiliars.

Dissenyar i aplicar programes de rehabilitació de la lecto-escritura en casos de deficiència auditiva.

Dissenyar i aplicar programes de rehabilitació en nens sordcecs.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Intervenció per al desenvolupament comunicatiu i lingüístic.

Entrenament auditiu.

Aprofitament de restes auditives i intervenció.

Percepció visual del llenguatge oral.

Paraula Complementada.

Dactilologia.

Comunicació o sistema bimodal.

2. Incidència de la sordesa en el desenvolupament.

Sordesa i desenvolupament comunicatiu-lingüístic.

Sordesa i desenvolupament cognitiu.

Sordesa i desenvolupament socio-afectiu.

3. Perspectiva sociocultural i educativa de la sordesa.

La llengua de signes: marc legal i característiques sociolingüístiques.

Neuropsicologia de la llengua de signes.

Discapacitat auditiva i moviment associatiu.

Organització de latenció educativa i sordesa.

4. Lecto-escritura i sordesa.

La lecto-escritura en les persones amb sordesa.

Programes i estratègies d'intervenció per a la millora de la competència lectora.

5. Intervenció en sordceguesa.

Heterogeneïtat de la sordceguesa.

Comunicació en sordceguesa.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	30,00	100
Pràctiques en laboratori	15,00	100
Elaboració de treballs individuals	30,00	0
Estudi i treball autònom	37,50	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

- Exposicions teòriques.

- Desenvolupament d'activitats pràctiques supervisades (anàlisi de casos amb atenció a l'avaluació i el coneixement de materials de suport per a la intervenció).

- Treball individual de el/la estudiant consistent en la consulta de material bibliogràfic, materials d'avaluació i intervenció, i resolució de qüestions a partir d'articles d'investigació i reflexió.

L'ús a l'aula de dispositius mòbils, tauletes i ordinadors portàtils estarà a la disposició de la metodologia docent proposada pel professorat.

AVALUACIÓ

La qualificació tindrà en compte els següents sistemes i ponderacions:

Sistema 1. Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves orals, escrites o d'acompliment de destreses: 90%. Aquest apartat serà recuperable en segona convocatòria mitjançant prova amb la mateixa estructura que la realitzada en primera convocatòria.

Sistema 2. Presentació oral o escrita d'informes, treballs individuals o en grup i casos clínics: 10%. Aquest apartat serà no recuperable en segona convocatòria.

Per a poder superar l'assignatura s'ha d'obtenir almenys el 50% de domini en el Sistema 1.

El professorat podrà requerir entrevistes individuals o en xicotet grup per a verificar el grau de participació i la consecució dels objectius associats a qualsevol tasca. No acceptar tal verificació suposaria no superar la tasca en qüestió.

La qualificació de l'assignatura i la seua impugnació quedaran sotmeses al que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_Reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

Podran obtenir Matrícula d'Honor mitjançant la realització d'un examen oral les persones amb una qualificació superior a 9.0.

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. S'ha de tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020):
<https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83.pdf>

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Gotzens, A., y Marro, S. (1996). Valoración audioprotésica y lingüística en alumnos deficientes auditivos de 3 a 8 años. Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología, 16 (2), 63-71.

- Villalba, A., Ferrer, A., y Asensi, M^a. C. (2001). Estudio de casos en escolares sordos prelocutivos implantados. *Edetania. Estudios y propuestas de educación*, 22, 93-110.
- Juárez, A., y Monfort, M. (2010). Niños con implantación coclear bilateral: variación en los resultados. *Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología*, 30(3), 130-135
- González, A. M., Barajas, C., Linero, M. J., y Quintana, I. (2008). Deficiencia auditiva y teoría de la mente. Datos para la reflexión y la intervención. *Revista de Logopedia, Foniatría y Audiología*, 28(2), 99-116.
- Domínguez, A-B., Pérez, I., y Alegría, J. (2012). La lectura en los alumnos sordos: aportación del implante coclear. *Infancia y Aprendizaje*, 35(3), 327-341

Complementàries

- Manrique, M., y Huarte, A. (2002). *Implantes cocleares*. Barcelona: Masson.
- Herrán, B. (2005). *Guía técnica de intervención logopédica en implantes cocleares*. Madrid: Síntesis.
- Juárez, A., y Monfort, M. (2001). *Algo que decir. Hacia la adquisición del lenguaje: Manual de orientación para los padres de niños con sordera, de 0 a 5 años*. Madrid: Entha Ediciones.
- Torres, S.; Urquiza, R. y Santana, R. (1999). *Deficiencia Auditiva. Guía para padres y profesionales*. Málaga: Aljibe.
- Puyuelo, M.; Torres, S.; Santana, R., Segarra, M., y Vilalta, E. (2002). *Intervención del lenguaje. Metodología y recursos educativos. Aplicaciones específicas a la deficiencia auditiva*. Barcelona: Masson.
- Cecilia, A. (2005). *Aprendiendo a oír*. Madrid: Cepe.
- Cecilia, A. (2000). *Leer en los labios. Manual práctico para el entrenamiento de la comprensión labiolectora*. Madrid: Cepe.
- Salesa, E., Perelló, E., y Bonavida, A. (2013). *Tratado de audiología (2ª ed.)*. Barcelona: Elsevier Masson.
- Villalba, A., Ferrer, A., y Asensi, M^a. C. (2005). *La lectura en los sordos prelocutivos. Propuestas para un programa de entrenamiento*. Madrid: Entha Ediciones.
- Sánchez, I. (2003). *La sordoceguera: otra necesidad educativa especial permanente*. Badajoz: Diputación provincial de Badajoz.
- Gutiérrez, A. (2007). El futuro de la educación del sordo. Y mientras, algunos retos, necesidades y demandas del presente. *Psicología Educativa*, 13 (1), 5-34.
- Monsalve, A. (2011) *Guía de intervención logopédica en las deficiencias auditivas*. Editorial Síntesis.